

STRÖMSTADS
KOMMUN

Mål och Budget år 2024

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Organisationsplan.....	4
Strömstads kommuns förslag till Mål & Budget för år 2024 och plan 2025-2026	5
Vision 2030, kommunfullmäktiges beslutade etappmål 2023-2024 samt styrtal	6
Riktlinjer för god ekonomisk hushållning	11
Ekonomisk omvärldsanalys.....	12
Strömstads utveckling	14
Finansiella rapporter	16
Sammandrag investeringsbudget	19
Sammandrag exploateringsplan	21
Sammandrag driftbudget	22
Övergripande principer för verksamhets- och ekonomistyrning.....	24

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

En ansvarstagande budget i ekonomiskt svåra tider

Budgeten för 2024 är en stabil budget som signalerar att vi har ett fast grepp om kommunens ekonomi, trots oroliga tider. Världsläget och kostnadsökningar på många områden påverkar dock även Strömstad och budget 2024 innebär prioriteringar.

Det ekonomiska läget med räntehöjningar, höga el- och drivmedelskostnader, en fortsatt hög inflation och därtill kraftigt ökade pensionskostnader påverkar kommunens handlingsutrymme.

Trots ett pressat ekonomiskt läge innebär budgeten att kostnaderna för kommunens verksamheter ökar med knappt 51 miljoner kronor jämfört med föregående års budget.

Nämnderna kompenseras för ökade hyreskostnader och ökade kapitalkostnader samt delvis för löneökningar. Därutöver görs riktade tillskott till nämnderna där kärnverksamheterna inom Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden prioriterats.

Vi går in i en lågkonjunktur med utmanande förutsättningar och det är av stor vikt att alla förvaltningar och nämnder fortsatt arbetar med kostnadseffektivitet och har en budget i balans.

Vi behöver också dämpa förväntningarna på investeringar och ökade driftkostnader de närmaste åren och vi sänker också takten i fråga om investeringar.

Det budgeterade resultatet för kommunen som helhet uppgår till 10,7 miljoner kronor vilket innebär en resultatnivå på 1,1 % i förhållande till skatter och bidrag. Det är en resultatnivå som är lägre än vad vi är vana vid och som inte är hållbar i ett längre perspektiv.

För att finansiera de investeringar som är nödvändiga för en fortsatt positiv utveckling av Strömstads kommun fordras ett

betydligt starkare resultat, men tack vare flera år med goda ekonomiska resultat för kommunen som helhet klarar vi av ett år med lägre resultat.

Ljusning syns

Trots det utmanande ekonomiska läget är det viktigt att komma ihåg att Strömstads ekonomi är starkare än i många andra kommuner. Arbetslösheten är låg och vi har den stora förmånen att ha en stark bostadsmarknad, det syns inte minst via de nära 350 nya bostäder som privata aktörer och kommunens eget bostadsbolag färdigställt under 2023. Vi ser en positiv befolkningsutveckling och det är mycket glädjande. Inflyttning ger ett värdefullt tillskott till efterfrågan på arbetsmarknaden och bidrar även positivt till kommunens ekonomi via ökade skatteintäkter.

Besöksnäringen och handeln har återhämtat sig efter pandemin. Strömstads attraktivitet är en nyckelfråga för vår välfärd. Det begynnande samarbetet med det lokala näringslivet kring platsutveckling kan ge ytterligare dragkraft och bidra till en längre säsong för besöksnäringen.

Även med en snäv ekonomisk ram är det viktigt att ge prioritet åt insatser där kommunen behöver leverera bättre. Ett område är att jobba för ett förbättrat näringslivsklimat där service och bemötande är nyckelorden.

Den nya näringslivsstrategin ska omsättas i praktisk handling och alla medarbetare och politiker behöver leva upp till kommunens värdegrund och tänka värdskap i kontakter med såväl företag som invånare och besökare.

Kompetensförstärkning utmanar

Rekryteringsbehovet är mycket stort inom främst skola och omsorg. Den demografiska utmaningen är här och andelen personer över 80 år ökar i väsentligt högre takt än den arbetsföra delen av befolkningen. Samtidigt står kommunen inför

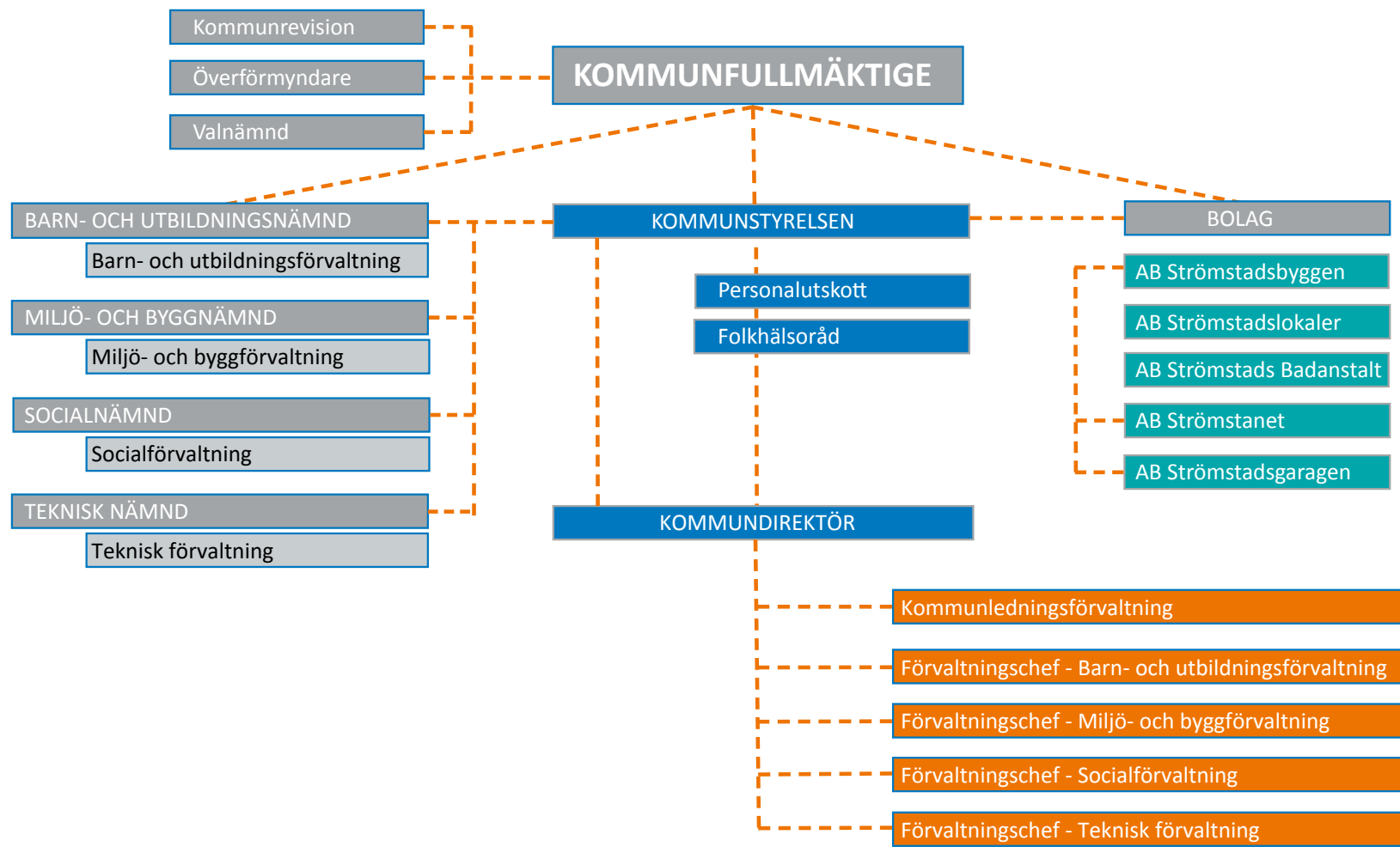
stora pensionsavgångar. Vi behöver attrahera nya medarbetare och se till att behålla och kompetensutveckla befintlig personal. Vi behöver även planera för att involvera civilsamhället, bli bättre på att förebygga ohälsa i alla åldrar och använda välfärdsteknik i större skala. Trots tuffare tider är det viktigt att fortsätta satsa på Strömstad som en attraktiv plats och på Strömstads kommun som en attraktiv arbetsgivare.

Slutligen vill jag rikta ett stort tack till alla medarbetare som bidrar till att ge våra invånare, företag och besökare en god service. Jag vill även rikta ett stort tack till alla tjänstepersoner och politiker som i ett utmanande budgetarbete gjort sitt yttersta för att bibehålla kvaliteten i verksamheterna och för att med stort tålamod och varsamhet bidragit till en balanserad budget för 2024.

Kent Hansson
Kommunstyrelsens ordförande

Organisationsplan

Strömstads kommuns förslag till Mål & Budget för år 2024 och plan 2025-2026

Strömstads kommun har upprättat förslag till budget för år 2024 och plan med prognoser för åren 2025-2026. Kommunens budgeterade resultat för 2024 uppgår till 10,7 mnkr vilket utgör 1,1 procent av skatter och bidrag.

I budgeten har de antaganden som Sveriges kommuner och regioner gjorde i sin prognos för skatteintäkter och kommunalekonomiskutjämnning från oktober år 2023 använts.

Driftbudgetens nettokostnader uppgår till totalt 968,2 mnkr. Budgetanslagen till nämnderna fördelas enligt:

Kommunfullmäktige 4,1 mnkr, kommunstyrelsen 88,0 mnkr, socialnämnden 326,2 mnkr, barn- och utbildningsnämnden 415,4 mnkr, miljö- och byggnämnden 38,7 mnkr, tekniska nämnden, skattefinansierad verksamhet 64,3 mnkr samt finansförvaltning/ej fördelbar verksamhet 31,5 mnkr.

Tilldelade anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten. Om resurserna inte räcker till planerad och pågående verksamhet under året ska nämnden vidta åtgärder så att verksamheten ryms inom anvisade medel.

Resultatet för samtliga tre taxekollektiv, vatten- och avloppskollektivet, avfallshanteringskollektivet samt fjärrvärmekollektivet budgeteras till 0 kr efter avsättning till resultatfond.

Investeringsbudgeten uppgår till totalt 246,8 mnkr, varav 138,5 inom bolagen. Budgeten fördelas enligt följande:

Kommunstyrelsen 3,4 mnkr, socialnämnden 5,1 mnkr, barn- och utbildningsnämnden 5,0 mnkr, miljö- och byggnämnden 2,2 mnkr, tekniska nämnden; skattefinansierad verksamhet 49,5 mnkr, va-verksamheten 30,7 mnkr, avfallsverksamheten 11,9 mnkr samt fjärrvärmeverksamheten 0,5 mnkr.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Att anta förslag till Mål & Budget 2024 samt plan 2025-2026 enligt underlag:

- a.** förslag till finansiella mål och riktlinjer,
- b.** ge en begränsad lönekompensation på 2% till nämnderna, oberoende av utfallet i lönerörelsen. Det innebär att samtliga nämnder behöver skapa ett utrymme inom befintlig ram för att rymma den kostnadsökning som uppstår mellan verkligt löneökning utfall och den kompensation som ges,
- c.** förslag till resultat-, kassaflödes- och balansbudget för 2024 samt plan för åren 2025-2026,
- d.** nämndernas driftbudgetramar 2024 enligt sammandrag driftbudget,
- e.** nämndernas investeringsramar 2024 enligt sammandrag investeringsbudget,
- f.** etappmål och styrtalet för 2024,
- g.** internränta för år 2024 fastställs till 2,2 procent för skattekollektivet och till 1,6 procent för taxekollektivet,
- h.** taxor att gälla i enlighet med taxe- och avgiftsbilagor,
- i.** skattesatsen för år 2024 är oförändrad, 21,91

Att bemyndiga kommunstyrelsen att uppta lån under 2024 upp till totalt högst 100,0 mnkr för finansiering av taxekollektivens investeringar. Plan för återbetalning av upplånat belopp ska upprättas.

Att fastställa avkastningskravet på AB Strömstadslokaler avseende år 2024 till att bolagets överskott (resultat efter finansiella poster) ska uppgå till minst 0,5 % av bolagets totala kapital, mätt som ett genomsnitt över fyra år samt att bolagets soliditet ska öka med 0,5 procentenheter per år, mätt som ett genomsnitt över fyra år.

Att fastställa avkastningskravet på AB Strömstadsbyggen avseende år 2024 till att bolagets överskott (resultat efter finansiella poster) ska uppgå till minst 0,75 % av bolagets totala kapital, mätt som ett genomsnitt över fyra år samt att bolagets soliditet ska öka med 0,5 procentenheter per år, mätt som ett genomsnitt över fyra år.

Att bemyndiga kommunstyrelsen att besluta om omdisponering av beslutad budget för investeringsprojekt, inom nämnd.

Vision 2030, kommunfullmäktiges beslutade etappmål 2023-2024 samt styrtal

Strömstads kommuns vision 2030 är att vara en attraktiv gränsregion och mötesplats vid havet. En internationell småstad med livskvalité, natur och friluftsliv i världsklass. Till visionen har två långsiktiga mål kopplats. Ett tillväxtmål där vi siktar mot att bli 15 000 invånare år 2030 och ett miljömål där Strömstad är en fossiloberoende kommun år 2030. Fyra etappmål för perioden 2023-2024 ska leda kommunen mot de övergripande målen och vision 2030.

Till varje etappmål har en målbeskrivning tagits fram för att tydliggöra vilken riktning fullmäktige vill att kommunen ska utvecklas i. För varje mål beskrivs vad målet innebär, varför vi ska sträva mot målet och det förväntade resultatet arbetet ska leda till. Till varje förväntat resultat har styrtal valts ut för att möjliggöra en mätning av om verksamheten utvecklar sig i den riktning som målet anger.

Strömstad – attraktiv gränsregion och mötesplats vid havet.
En internationell småstad med livskvalitet, natur och friluftsliv i världsklass!

Kommunövergripande långsiktiga mål

- 2030 har Strömstad 15 000 invånare
- 2030 är Strömstad en fossiloberoende kommun

Ett attraktivare Strömstad

Attraktivt att bo, besöka och verka i

En erkänt bra utbildningsverksamhet

Stöd, omsorg och hemsjukvård av hög kvalitet

En hållbar kommun

Attraktivt att bo, besöka och verka i

Vad: Bygg ett hållbart samhälle för invånarna i Strömstads kommun idag och i morgon.

Varför: För att fortsätta utveckla kommunen för oss som bor här och för att attrahera fler invånare.

Förväntat resultat:

Fler arbetstillfällen i ett breddat näringsliv och inom offentlig sektor.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Antal nyetablerade företag	80	80
Andel nyetablerade företag inom andra branscher än handel	85%	85%
Svenskt näringsliv enkät - sammanfattande omdöme företagsklimatet i kommunen	3,5	3,5

Attraktiva och tillgängliga boende för invånarna i Strömstad.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Antal färdigställda nya boendeenheter (slutbesked)		
- hyresrätt	150	150
- bostadsrätt		
- småhus.		
Antal nya byggrätter för boendeenheter i antagna detaljplaner över de fem senaste åren		
- fördelning mellan tätort (Strömstad centrum och Skee) och landsbygd 75/25	100	100
- Antal boendeenheter i detaljplaner berörande kommunalägd respektive privat mark		
Antal boendeenheter i pågående kommunala bostadsprojekt i genomförandefasen	10	10

Ett rikt kultur-, förenings- och fritidsutbud.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Andel av utbetalda arrangörsstöd som har barn och unga som målgrupp	30 %	30%
Andel medlemskap i föreningar i förhållande till barn mellan 0-20 år	80 %	80%
Fördelning av lokalt aktivitetsstöd mellan pojkar och flickor	f: 50 % p: 50 %	f: 50 % p: 50 %
Andel besökare fritidsgård i förhållande till barn mellan 12-18	25 %	25 %

En erkänt bra utbildningsverksamhet

Vad: Strömstads utbildningsverksamhet ska verka för ett lärande för livet och att alla ska lyckas i skolan.

Varför: För att förbereda för våra barn och unga för en bra start i livet och ge dem goda möjligheter att förbereda sig för vuxenlivet.

Förväntat resultat:

Ökad målpuffyllelse - Utbildning med höga resultat.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Andel elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen, kommunala skolor	85 %	75 %
Andel lever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen, kommunala skolor	80 %	72 %
Andel elever i åk 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor	87 %	88 %
Andel gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor	70 %	67 %
Andel barn 1-5 år inskrivna i förskola	85 %	86 %
Andel barn 1-2 år inskrivna i förskola	71 %	71 %
Andel barn 3-5 år inskrivna i förskola	95 %	95 %
Personaltäthet, antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun	5,2	5,2

Fler vidareutbildar sig och fler söker till högre utbildning.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Andel elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare	30 %	47 %
Andel invånare 20-64 år som deltar i vuxenutbildning	10 %	11 %

Upplevd nöjdhet bland barn, elever, vårdnadshavare och personal.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)	90 %	100 %
Vårdnadshavarenkät förskolan - Föreställ dig en perfekt förskola. Hur nära ett sådant ideal tycker du att ditt barns förskola kommer? Skala 1-6	5,0	5,0
Jag känner mig trygg på min skola F-GY, andel (%) Lokal enkät	95 %	90 %
Jag får studiero i min klass F-GY, andel (%) Lokal enkät	80 %	75 %
Jag har inflytande i undervisningen F-GY, andel (%) Lokal enkät	85 %	85 %
Medarbetarengagemang HME barn- och utbildningsförvaltningen	80	80

Fler behöriga och legitimerade lärare och förskollärare.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Andel heltidstjänster i förskolan med förskollärarexamen, kommunal regi	43 %	43 %
Andel lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskolan åk 1-9, kommunala skolor	82 %	72 %
Andel lärare (årsarbetare) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, kommunala skolor	90 %	87 %

Stöd, omsorg och hemsjukvård av hög kvalitet

Vad: Säkerställa goda resultat och skapa ett gott liv, hela livet, för invånarna i Strömstad.

Varför: För att skapa trygghet i livets olika skeenden för våra unga och äldre.

Förväntat resultat:

Nöjda brukare, medarbetare och närstående.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Bemötande, förtroende och trygghet inom hemtjänsten	90 %	90 %
Bemötande, förtroende och trygghet inom särskilt boende	90 %	90 %
Brukarundersökning LSS - Daglig verksamhet (resultat genomsnitt samtliga frågor)	80 %	80 %
Antal personal/brukare i snitt i hemtjänst	14	14
Andel brukartid i hemtjänst	55 %	55 %

Sänka sjukskrivningstal och ökad frisknärvaro.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Sjukfrånvaro inom socialförvaltningen	9 %	8 %
Andel arbetade timmar av timanställda	7 %	7 %
Andel heltidsanställda inom vård och omsorg	84 %	84 %
Antal personal i % med kompetens för området, inom verkställighet	80 %	80 %

Ett ökat utbud av digitala tjänster.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Andel personal som upplever tillräcklig kunskap i digitala arbetssätt	80 %	84 %
Antal ansökningar som inkommer via e-tjänst	290	365

En hållbar kommun

Vad: Säkra befintliga värden och goda, jämställda och jämlika livsvillkor, nu och för kommande generationer.

Varför: För att fortsätta utveckla kommunen för oss som bor här och för att attrahera fler invånare.

Förväntat resultat:

Social: God och jämlik folkhälsa och ökad delaktighet och medborgardialog.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Andel personer som går från arbetsmarknadsenheten till egen försörjning	30 %	30 %
Andel personer som gått från etablering till arbete eller studier	60 %	60 %
Andel invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning	29,4 %	35 %

Ekologisk: Tillgänglig natur med höga natur- och upplevelsevärden, en god bebyggd miljö med minskade fossila utsläpp.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Andel klimatlöften som har uppfyllts	75 %	75 %
Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet	35 %	30 %
Andel fossilfria bilar i kommunorganisationen (Laddhybrid, Etanol, El, Gas)	60 %	70 %
Koldioxidutsläpp från tjänsteresor med bil (ton/årsarbetare)	0,11	0,11
Andel hushåll som getts möjlighet att lämna matavfall till kommunal insamling	100 %	90 %

Ekonomisk: En god ekonomisk hushållning för att fortsatt kunna utveckla vår kommun, samt ökad andel hållbara upphandlingar.

Styrtal	Måltal 2023	Måltal 2024
Resultat motsvarande minst 4 procent av skatter, generella statsbidrag och kommunal utjämnings, mätt som ett genomsnitt över fyra år	4,0 %	4,0 %
Avkastningskravet för AB Strömstadslokaler fastställs till att bolagets överskott (resultat efter finansiella poster) ska uppgå till 0,5 procent av bolagets totala kapital, mätt som ett genomsnitt över fyra år	0,5 %	0,5 %
Avkastningskravet för AB Strömstadsbyggen fastställs till att bolagets överskott (resultat efter finansiella poster) ska uppgå till 0,75 procent av bolagets totala kapital, mätt som ett genomsnitt över fyra år	0,75 %	0,75 %
Soliditeten inklusive pensionsförpliktelser får inte understiga 25 procent	25,0 %	25,0 %
AB Strömstadslokaler soliditet ska öka med 0,5 procentenheter per år, mätt som ett genomsnitt över fyra år	0,5 %	0,5 %
AB Strömstadsbyggens soliditet ska öka med 0,5 procentenheter per år, mätt som ett genomsnitt över fyra år	0,5 %	0,5 %
Andel annonserade upphandlingar där krav utifrån upphandlingsmyndighetens kriteriebibliotek har använts	Ökande trend	Ökande trend

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Strömstads kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning

1. Skattesatsen skall inte vara högre än vad som krävs för att finansiera verksamheten över tiden.
2. Kassaflödet från verksamheten och finansnettot skall användas för att finansiera investeringar i materiella anläggningstillgångar, avsättning till pensionsfond, investeringsfond samt fond för strategiska åtgärder.
3. Lånefinansiering av investeringar skall endast användas i undantagsfall, om det sker skall beslutet följas av en plan för så snar återbetalning som möjligt. Amortering skall minst ske enligt avskrivningstakten.
4. Kostnaden för VA-, avfallshanterings- och fjärrvärmeverksamheterna ska till 100 procent täckas inom respektive taxekollektiv, samt följa självkostnadsprincipen. Finansiering av investeringar kan ske genom lån.
5. Taxor och avgifter ska prövas årligen i förhållande till den allmänna prisutvecklingen.

Resultatmål

- Det långsiktiga resultatmålet är ett resultat motsvarande minst 4 procent av skatter, generella statsbidrag och kommunal utjämning, mätt som ett genomsnitt över fyra år. För åren 2023-2026 är målet minst 4 procent.
- Avkastningskravet för AB Strömstadlokaler fastställs till att bolagets överskott skall uppgå till 0,5 procent av bolagets totala kapital, mätt som ett genomsnitt över fyra år.
- Avkastningskravet för AB Strömstadsbyggen fastställs till att bolagets överskott ska uppgå till 0,75 procent av bolagets totala kapital, mätt som ett genomsnitt över fyra år.

Balansmål

- Soliditeten inklusive pensionsförpliktelser får inte understiga 25 procent.
- AB Strömstadlokaler soliditet ska öka med 0,5 procentenheter per år, mätt som ett genomsnitt över fyra år.
- AB strömstadsbyggens soliditet ska öka med 0,5 procentenheter per år, mätt som ett genomsnitt över fyra år.

Ekonomisk omvärldsanalys

Hög inflation urholkar köpkraften

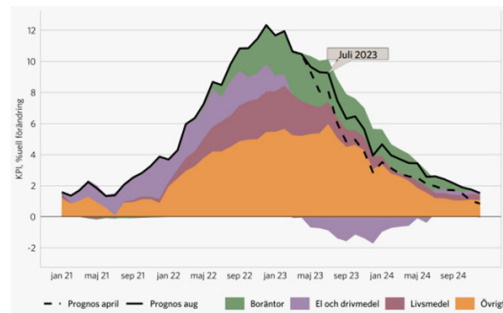
Inflation, högre räntor, växlingskurser och kompetensbrist; så kan utmaningarna för Strömstads kommuns ekonomi uppsummeras.

De ekonomiska utmaningarna för kommuner och regioner blir nu alltmer påtagliga. Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till ett historiskt lågt resultat. Många kommuner förväntas redovisa underskott både i år och nästa år. Resultaten i kommuner och regioner faller i år med nära 50 miljarder till -6 miljarder kronor för att sedan falla ytterligare till -28 miljarder kronor 2024, om inga åtgärder skulle vidtas.

Åtgärder kommer dock att vidtas. Men på flera håll är underskotten så stora att de inte är möjliga att hantera på kort sikt, vilket innebär att resultatnivån trots åtgärder i många kommuner förväntas bli negativ både i år och nästa år. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bedömer dock att resultaten återhämtas under 2025 och 2026. Samtidigt ökar de långsiktiga behoven av välfärd och bristen på arbetskraft växer när invånare över 80 år blir allt fler. Kompetensförsörjningen fortsätter att vara en stor utmaning. Den långsiktiga situationen, och därmed utmaningarna, ser olika ut beroende på kommunens struktur, investeringsbehov och framtida befolkningsförändring.

KPI-inflationen hög, men toppen är bakom oss Procentuell förändring och bidrag, procentenheter

Källor: Statistiska centralbyrån via Macrobond, Sveriges Kommuner och Regioner

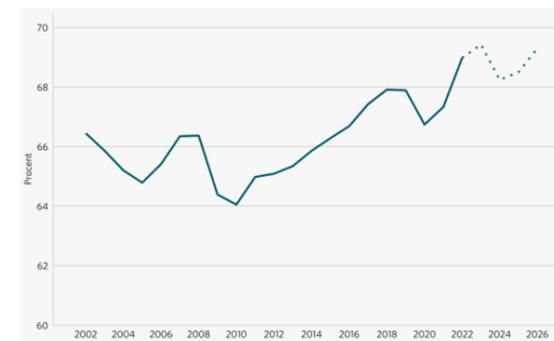
Lågkonjunktur

Att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur är ett faktum, frågan är bara hur länge lågkonjunkturen varar. Även om inflationstakten verkar ha avstannat kommer den, liksom de stigande räntorna (globalt och i Sverige) slå mot investeringar och hushållens konsumtion.

Den svaga produktionsökningstakten som SKR förutser lär dämpa efterfrågan på arbetskraft. Detta sker dock med viss eftersläpning. Sysselsättningsgraden väntas nu börja vända ner, men en växande befolkning i arbetsför ålder gör att antalet sysselsatta personer ändå beräknas öka. Konjunkturavmattningen kommer alltså med tiden också att synas på arbetsmarknaden. Men sannolikt kommer verksamheter att vilja behålla personal så länge som möjligt, beroende på att det råder stor brist på arbetskraft med efterfrågad kompetens.

Att sysselsättningen inom offentlig sektor inte antas vända ner, såsom i näringslivet, blir en annan motverkande kraft till konjunkturedgången.

Sysselsättningsgraden dämpas framöver Antal sysselsatta som andel av befolkningen, 15-74 år

Källor: Statistiska centralbyrån, Sveriges Kommuner och Regioner

En fortsatt hög inflation i vår omvärld, liksom en svag svensk krona, talar för att hög importinflation består en tid. Många handelsverksamheter i vårt område gynnas av den svaga kronkursen och bidrar därmed till en hög sysselsättningsgrad i Strömstad.

Det tuffa ekonomiska läget för Strömstads kommun till följd av den höga inflationen och ökade räntekostnader på våra gjorda investeringar, har redan gjort att kommunen vidtar åtgärder i form av effektiviseringar och anpassningar.

SKR:s bedömning för 2024 är att Sveriges kommuner får ett underskott på totalt 6 miljarder kronor.

Förstärkta statsbidrag till välfärdssektorn

Det är fortsatt stora utmaningar för välfärdssektorn. Medlen från regeringens välfärdssatsningar kommer inte att räcka och det är ett fortsatt tuftt läge för hela sektorn. Regeringen föreslår i statsbudgeten att Sveriges kommuner får 7 miljarder kronor i höjda generella statsbidrag för 2024. Det är välbehövliga tillskott, och för Strömstads del innebär det ett tillskott på cirka 8,8 mnkr. Utöver detta föreslås att ett antal riktade satsningar ska förstärkas, omvandlas, avslutas, eller slås ihop.

De riktade statsbidragen har ökat både i antal och omfattning över tid, något som kritiserats såväl av SKR som Statskontoret. Så även i höstens budgetproposition. Strömstads kommun hade gärna sett att regeringen hade tagit tillfället i akt att göra om flera riktade satsningar till generella statsbidrag, för att säkra välfärden.

Ett annat krav från SKR, som hade gjort långtidsplaneringen bättre för Strömstad, är att värdesäkra de generella statsbidragen till kommuner och regioner. Det gör att de räknas upp med pris- och löneökningar och tar samtidigt hänsyn till demografien. Eftersom prisökningar och ökad befolkning stärker statens reformutrymme är det rimligt att kommunsektorn får "sin andel" av statens budgetutrymme, som uppstår genom inflation.

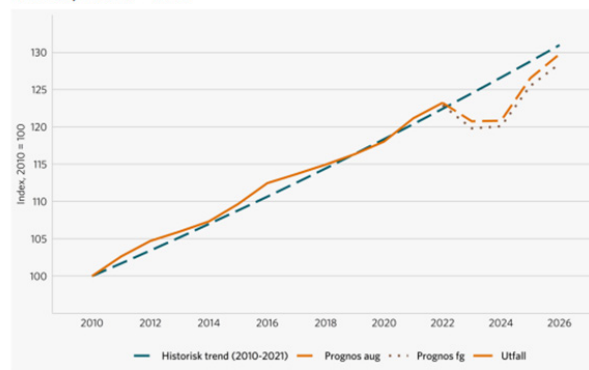
Nivån i kronor räknat för de generella statsbidragen har inte ökat sedan 2020. Alla politiska utspel om ökade generella statsbidrag som kommit därefter har motsvarat den minskning som annars skulle ha skett efter pandemin.

Skatteunderlagsutvecklingen

Skatteunderlagets utveckling kommande år kan inte förväntas räcka till att finansiera en ökande kommunal verksamhetsvolym i samma utsträckning som under den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen nu än större: de som arbetar ska försörja allt fler (yngre och äldre) och inte minst de ökade behoven av omsorg och vård av äldre förut-

sätter allt större resurser. Anledningen till de snabbt stigande kommunala utgifterna är att de priser och löner som påverkar kommuners och regioners kostnader nu stiger snabbare. Detta är delvis en följd av den allmänna prisuppgången vi ser under prognosperioden och delvis en följd av det nya pensionsavtalet med högre premier. Anledningen till att prisuppgången får större effekter än de direkta för insatsförbrukningen är att ett förändrat prisbasbelopp leder till en ändrad värdering av sektorns pensionsskuld. Kostnaderna ökar mycket kraftigt också 2024 på grund av det högre prisbasbeloppet.

Realt skatteunderlag faller i år, sen saktat uppåt Index, 2010=100

Källor: Statistiska centralbyrån, Skatteverket, Sveriges Kommuner och Regioner

Norska ekonomin är vid en vändpunkt

Tillväxten i den norska ekonomin har blivit lägre, sysselsättningsgraden kommer troligtvis sjunka och inflationen minskar genom resten av 2023.

Statistisk sentralbyrå (SSB) säger att norsk ekonomi ser "ljuset i tunneln", det kom fram när de lade fram sin konjunkturrapport i september.

SSBs forskningsledare Thomas von Brasch rapporterar att norsk ekonomi har klarat sig bra genom räntehöjningarna och att den ekonomiska tillväxten ligger nära den långsiktiga trenden. Men vanliga privatpersoners familjeekonomi är på-

verkade av en ökad räntebörda och ökade matpriser. SSB tror att pristillväxten blir lägre nästa år, medan däremot räntornas utveckling kommer stagnera dock på en relativt hög nivå.

SSB förutspår att lönetillväxten blir 5,1 procent och att pristillväxten hamnar på 4 procent under 2024, vilket innebär att köpkraften ökar. De tror att hushållens samlade förbrukning kommer öka med 1,2 procent nästa år. I färsk prognos spår SSB att "räntetoppen är nära". Norges Banks styrränta var noll fram till september 2021, nu ligger den på 4 procent och SSB väntar att räntan når toppen med 4,25 procent om några veckor.

Räntebelastningen för hushållen väntas därigenom stiga, vi måste helt tillbaka till början av 1990-talet för att se en lika hög nivå som det vi förväntar nästa år, säger von Brasch från SSB.

- SSBs prognoser för norsk ekonomi för nästa år har några ljuspunkter:
- räntan kommer inte öka mera
- pristillväxten blir lägre, bland annat beroende på att kronan inte försvagas
- köpkraften förstärks beroende av att lönetillväxten kommer vara högre än pristillväxten efter två år med nedgång
- Arbetslösheten kommer stiga, men inte med mer än cirka 10.000 personer från i år till nästa år

Enskilda beslut som snabbt kan förändra förutsättningarna för det lokala näringslivets tillväxt och den kommunala ekonomin

I slutet av september informerade norska Fjordline om att de lägger ner färjerutten mellan Sandefjord och Strömstad efter den 29:e oktober. Att det kommer att påverka både det lokala näringslivet och kommunen är säkert, men i vilken utsträckning kan vara svårt att förutspå då faktorer som eventuell ny operatör går in och tar över anlöpningsstider etcetera kommer vara avgörande. Detta är frågor som det troligtvis kommer utkristallisera sig svar kring de närmaste månaderna.

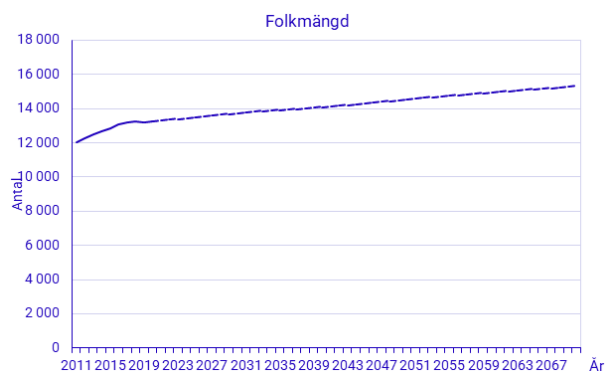
Strömstads utveckling

Befolkning, sysselsättning och näringsliv

Befolkningstillväxten återhämtar sig igen

Strömstad har under några år upplevt en stagnation i förhållande till den befolkningstillväxt som varit fram till år 2018. Lägger vi årets siffror till grund, med en ökning på 111 personer, så tyder mycket på att tillväxten igen börjar ta fart. Ligger vi till alla projekterade bostadsprojekt är det mycket som talar för att vi kan nå målet för år 2030 med 15 000 invånare. Att få tillgång till bostäder till förnuftiga priser har ansetts vara det största hindret till en ökad befolkningstillväxt.

Invånarantalet uppgick till 13 428 individer per sista juli 2023.

Skatteunderlaget

Prognosen för skatteunderlagsutvecklingen i Strömstad ligger på 3,8 procent utifrån augusti månads preliminära beskattningsutfall för inkomståret. Rikets utveckling har störst påverkan på kommunens intäkter avseende skatt, statsbidrag och kommunal utjämning.

Sysselsättning och arbetslöshet

Under 2022, sågs en stadigvarande återstart i samhället efter pandemin som pekar på en tydlig positiv förbättring med ökad efterfrågan på arbetskraft och ett näringsliv i balans. Allt fler individer återetablerar sig på arbetsmarknaden och omsättningen inom besöksnäringen ökade igen till nivåer som före pandemin. Dessvärre finns flera utmaningar med ökad oro kopplat till energipriser, ränteläge och pågående lågkonjunktur. Den ökade efterfrågan på arbetskraft ses som en mycket positiv utveckling för Strömstad och det omställnings- och utvecklingsarbete som gjordes under den ekonomiska chocken, i spåren av pandemin, har bidragit till ett samhälle i balans.

Under hela året 2022 minskade antalet arbetssökande vilket dels är effekten av ökat antal personer som återetablerats i arbetslivet, dels effekten att individer omfördelats till långtidsarbetslös eller till arbetsmarknadsåtgärder. En risk är dessvärre att den senare målgruppen kommer allt längre från en återgång till arbetsmarknaden vilket på sikt kan bli en utmaning för kommunen.

I sammanställningen ser vi andelen öppet inskrivna på Arbetsförmedlingen i Strömstad, i Västra Götaland och i riket som jämförelse för september 2022 i jämförelse med september 2021.

	Strömstad	Västra Götaland	Riket
Arbetslöshet	5,4% (8,0%, 2021)	5,9% (6,5%, 2021)	6,6% (7,5%, 2021)
Ungdomar	8,8% (10,7%, 2021)	7,2% (8,9%, 2021)	7,0% (8,3%, 2021)

En sammanställning av kvartal 1 och 2 2023 visar på en stabilisering på arbetsmarknadsnivån med koppling till sysselsättning jämfört med vad som uppmättes före pandemin, det vill säga år 2018-2019. Arbetsförmedlingens statistik visar att runt 220-250 individer i lokalsamhället är öppet arbetslösa vilket motsvarar nivåer kring 4 procent. I kategorin ungdomar är det runt 14-18 individer som är icke sysselsatta vilket motsvarar ca 2,7 procent. Detta är bättre än rikssnittet procentuellt men är givetvis numerärt sett på helt andra nivåer, som inte går att jämföra.

Motsvarande sammanställning för 2023 med juni månad som referensmånad gör gällande:

	Strömstad	Västra Götaland	Riket
Arbetslöshet	4,1% (5,4%, 2022)	5,9% (6,9%, 2022)	6,4% (6,5%, 2022)
Ungdomar	2,7% (5,8%, 2022)	5,6% (6,1%, 2022)	6,8% (7,1%, 2022)

Prognosen för resterande del av året 2023 och inför år 2024 är svårtolkad. Konjunkturinstitutet påvisar att Sverige går mot en lågkonjunktur som är negativ för utveckling av sysselsättningen. I delregionen Fyrbodal är kompetensutmaningen mycket påtaglig och industrin efterfrågar rätt kompetens och fler tillgängliga jobb än sökande finns. Inom de offentliga verksamheterna ses stora pensionsavgångar vilket ger ett lokalt underskott av arbetskraft. Inom handeln och besöksnäringen (efter sommarmånaderna som högsäsong) ses dock en avmattning och en fortsatt hög sårbarhet som dominerande bransch för Strömstad. Vidare ser vi utmaningar i attraktionskraften till anställning i handeln, hotell och besöksnäringen. I branscher som byggsektor ses en kraftig inbromsning vilket sannolikt kommer bidra till en ökning av varsel och oro på arbetsmarknaden. Det är svårt att göra en bedömning då stora byggnadsprojekt pågår i Strömstad men prognosen därefter är mycket oklar.

Dags att utveckla näringslivet

Strömstad står för en lång tradition av entreprenörskap med fokus på handel och besöksnäring samt många mindre till mellanstora företagare inom ett flertal branscher. Generellt sätt finns en sårbarhet till ett ensidigt beroende för en kommun som Strömstad, där kommunen är största arbetsgivaren. I samband med att gränsen stängdes, under pandemin, blev det tydligt hur sårbart Strömstad var med ett näringsliv som domineras av handel och besöksnäring. Utvecklingsarenan gavs i uppdrag att undersöka förutsättningarna för att bredda företagandet med fler branscher. Det har kommunen så långt inte lyckats med, Strömstad har idag inte fått fler ben att stå på.

Kommunen vill bland annat dra nytta av den gröna omställningen och det pågår just nu ett arbete med att utveckla hamnen i Kålvik till en industrihamn, en industrihamn som genererar fler arbetstillfällen.

Strömstads kommun behöver förstärka samarbetet med Position Väst, ett samarbete mellan 17 västsvenska kommuner som samverkar för att underlätta företagsetableringar.

Gemensamt med näringslivet fortsätter arbetet med näringslivsstrategin samt att förbättra vårt fokus när det gäller bemötande och värdskap.

Finansiella rapporter

Resultatbudget

Mnkr	Utfall 2022		Budget 2023		Budget 2024		Plan 2025		Plan 2026	
	Koncern	Kommun	Koncern	Kommun	Koncern	Kommun	Koncern	Kommun	Koncern	Kommun
Verksamhetens intäkter	468,8	347,8	425,9	314,5	476,6	345,5	487,3	354,0	499,4	364,0
Verksamhetens kostnader	-1 178,6	-1 140,2	-1 198,9	-1 175,3	-1 290,7	-1 263,1	-1 288,4	-1 260,6	-1 321,4	-1 293,3
Avskrivningar	-101,4	-55,9	-111,0	-61,5	-109,3	-59,4	-116,6	-64,5	-123,3	-70,5
Verksamhetens nettokostnader	-811,2	-848,2	-884,0	-922,3	-923,4	-977,0	-917,7	-971,1	-945,3	-999,8
Skatteintäkter inkl slutavräkning skatteintäkter	592,1	592,1	595,5	595,5	631,1	631,1	661,7	661,7	689,5	689,5
Generella statsbidrag och utjämning	327,1	327,1	340,6	340,6	368,2	368,2	358,7	358,7	361,7	361,7
Verksamhetens resultat	108,0	70,9	52,1	13,8	75,9	22,3	102,7	49,4	105,9	51,4
Finansiella intäkter	8,5	7,8	3,3	3,3	3,8	3,8	4,0	4,0	4,5	4,5
Finansiella kostnader	-43,5	-23,5	-39,1	-9,3	-53,2	-15,4	-64,9	-24,4	-72,7	-29,7
Resultat efter finansiella poster	73,0	55,2	16,3	7,8	26,5	10,7	41,8	29,0	37,7	26,2
Bokslutsdispositioner	-0,9	0,0	-0,5	0,0	-0,4	0,0	1,0	0,0	0,1	0,0
Skatt	0,0	0,0	-3,6	0,0	-3,2	0,0	-3,0	0,0	-2,4	0,0
Årets Resultat	72,1	55,2	12,2	7,8	22,9	10,7	39,8	29,0	35,4	26,2

Kassaflödesanalys

Mnkr	Utfall 2022		Budget 2023		Budget 2024		Plan 2025		Plan 2026	
	Koncern	Kommun	Koncern	Kommun	Koncern	Kommun	Koncern	Kommun	Koncern	Kommun
LÖPANDE VERKSAMHET										
Årets resultat	72,1	55,2	12,2	7,8	22,9	10,7	39,8	29,0	35,4	26,2
Skattekostnad	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för avskrivningar och nedskrivningar	101,4	55,9	111,0	61,5	109,3	59,4	116,6	64,5	123,3	70,5
Justering för realisationsvinst/-förlust	0,0	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för förändring pensionsavsättning	9,7	9,7	28,3	28,3	40,0	40,0	6,6	6,6	-0,4	-0,4
Justering för förändring övrig avsättning	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	0,9	0,0	84,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel fr verksamh före förändr rörelsekap	188,8	124,8	236,1	97,6	172,2	110,1	163,0	100,1	158,3	96,3
Ökn(-)/minskn(+) förråd	-0,5	-0,5	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökn(-)/minskn(+) exploateringsverksamhet	0,0	0,0	-0,3	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökn(-)/minskn(+) kortfristiga fordringar	-31,6	-32,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökn(+)/minskn(-) kortfristiga skulder	27,5	-43,6	-85,0	0,0	-52,9	0,0	-35,2	0,0	-25,4	0,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	184,3	48,0	151,4	97,3	119,4	110,1	127,8	100,1	132,9	96,3
INVESTERINGAR										
Inköp av materiella tillgångar	-218,1	-71,6	-423,3	-266,8	-362,8	-224,3	-268,4	-120,4	-262,8	-207,8
Avyttrade materiella tillgångar	3,5	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inköp av finansiella tillgångar	85,2	85,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avyttrade finansiella tillgångar	-77,1	-77,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktieägartillskott	-14,7	-14,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-221,2	-74,9	-423,3	-266,8	-362,8	-224,3	-268,4	-120,4	-55,0	-207,8
FINANSIERING										
Långfristig upplåning	50,0	50,0	215,0	150,0	110,0	80,0	173,6	73,6	120,0	120,0
Amortering	-30,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-29,6	-29,6	-29,6	-29,6
Aktieägartillskott	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring övriga långfristiga skulder	7,9	7,9	23,3	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	47,9	57,9	238,3	170,0	110,0	80,0	144,0	44,0	90,4	90,4
Årets kassaflöde	11,0	31,0	-33,6	0,5	-133,4	-34,2	3,4	23,6	-39,5	-21,1
<i>Likvida medel vid årets början</i>	61,9	39,5	70,0	70,0	130,0	101,1	67,1	66,9	115,5	90,5
<i>Likvida medel vid årets slut</i>	72,9	70,6	36,4	70,5	-3,4	66,9	70,5	90,5	76,0	69,4

Balansbudget

Mnkr	Utfall 2022		Budget 2023		Budget 2024		Plan 2025		Plan 2026	
	Koncern	Kommun	Koncern	Kommun	Koncern	Kommun	Koncern	Kommun	Koncern	Kommun
Tillgångar										
Anläggningstillgångar										
Materiella anläggningstillgångar:										
Mark, byggnader o tekniska anläggning	2 612,2	1 251,0	2 998,9	1 424,0	2 987,2	1 491,2	3 108,4	1 526,5	3 327,4	1 650,3
Maskiner och inventarier	61,8	60,8	70,9	70,0	96,9	96,1	117,5	116,7	131,1	130,3
Pågående arbeten	180,9	15,2	95,5	23,1	161,1	23,1	171,1	23,1	78,1	23,1
Summa materiella anläggningstillgångar:	2 854,9	1 327,0	3 165,3	1 517,1	3 245,2	1 610,4	3 397,0	1 666,3	3 536,5	1 803,6
Finansiella anläggningstillgångar:										
Aktier, andelar, bostadsrätter	9,8	92,8	27,2	94,1	11,0	94,0	11,0	94,0	11,0	94,0
Övriga finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Summa finansiella anläggningstillgångar:	9,8	92,8	29,1	96,0	12,9	95,9	12,9	95,9	12,9	95,9
Summa anläggningstillgångar	2 864,7	1 419,8	3 194,4	1 613,1	3 258,1	1 706,3	3 409,9	1 762,2	3 549,5	1 899,6
Omsättningstillgångar										
Förråd	3,4	2,9	2,3	2,0	2,7	2,5	2,7	2,5	2,7	2,5
Exploateringsverksamhet	40,7	40,7	40,3	40,3	40,3	40,3	40,3	40,3	40,3	40,3
Kortfristiga fordringar	162,8	153,7	67,4	55,0	165,6	153,7	165,6	153,7	165,6	153,7
Placerade pensionsmedel (aktier o räntor)	146,7	146,7	143,0	143,0	156,6	156,6	156,6	156,6	156,6	156,6
Kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	72,9	70,6	36,4	70,5	-3,4	66,9	70,5	90,5	76,0	69,4
Summa omsättningstillgångar	426,5	414,6	289,4	310,8	361,7	420,0	435,7	443,6	441,1	422,5
Summa tillgångar	3 291,2	1 834,4	3 483,8	1 923,9	3 619,8	2 126,3	3 845,6	2 205,8	3 990,6	2 322,0
Eget kapital, avsättningar och skulder										
Eget kapital	1 019,2	844,0	1 022,5	837,4	1 094,5	903,0	1 134,3	932,0	1 169,7	958,2
därav årets resultat	72,1	55,2	12,2	7,8	22,9	10,7	39,8	29,0	35,4	26,2
Avsättningar										
Avsättningar för pensioner och liknande förpl	113,7	113,7	139,7	139,7	180,4	180,4	188,8	188,8	188,4	188,4
Uppskjuten skatt	26,0	0,0	30,5	0,0	30,5	0,0	30,5	0,0	30,5	0,0
Övriga avsättningar	2,6	2,6	0,0	0,0	1,8	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	142,3	116,3	170,2	139,7	212,7	182,2	219,3	188,8	218,9	188,4
Skulder										
Långfristiga skulder	1 818,9	579,2	2 078,7	724,0	2 065,8	746,1	2 209,8	790,1	2 300,1	880,4
Kortfristiga skulder	310,8	294,9	212,4	222,8	246,8	295,0	282,2	295,0	301,8	295,0
Summa skulder	2 129,7	874,1	2 291,1	946,8	2 312,6	1 041,1	2 491,9	1 085,0	2 601,9	1 175,4
S:a eget kapital, avsättningar och skulder	3 291,2	1 834,4	3 483,8	1 923,9	3 619,9	2 126,3	3 845,6	2 205,8	3 990,6	2 322,0
Ansvarsförbindelser										
Pensionsförpliktelser	231,1	231,1	214,9	228,6	231,0	231,0	200,1	222,6	211,4	211,4
Borgensförbindelser	3,3	1 202,5	4,5	1 377,7	4,5	1 322,7	4,5	1 312,7	4,5	1 312,7
Soliditet enligt balansräkning	31,0%	46,0%	29,3%	43,5%	30,2%	42,5%	29,5%	42,3%	29,3%	41,3%
Soliditet inkl samtliga pensionsförpliktelser	23,9%	33,4%	23,2%	31,6%	23,9%	31,6%	24,3%	32,2%	24,0%	32,2%

Sammandrag investeringsbudget

Investeringsbehov perioden 2024-2026

Mnkr	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelsen	3,4	4,4	2,0
Socialnämnden	5,1	2,9	5,3
Barn- och utbildningsnämnden	5,0	5,5	5,2
Miljö- och byggnämnden	2,2	5,2	1,0
Tekniska nämnden skattefinansierad verksamhet	49,5	25,2	25,2
Tekniska nämnden taxefinansierad verksamhet	43,1	74,6	169,1
Totalsumma kommun	108,3	117,8	207,8
AB Strömstadsbyggen	75,0	133,0	35,0
AB Strömstadslokaler	63,5	15,0	20,0
AB StrömstaNet	0,0	0,0	0,0
AB Strömstads Garagen	0,0	0,0	0,0
AB Strömstads Badanstalt	0,0	0,0	0,0
Totalsumma bolag	138,5	148,0	55,0
Totalt Strömstads koncern	246,8	265,8	262,8

Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige Mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Utbyte hård- och mjukvara	0,1	0,2	0,2
Nätsäkerhet infrastruktur	0,1	0,2	0,2
Styrssystem till trådlöst nätverk	-	-	0,2
Utbyte av accesspunkter	0,2	0,3	-
2 st servrar till virtuella serverfarmen	-	0,4	-
Brandvägg	-	-	-
Reinvestering - Switchar	0,6	0,7	0,7
Åtgärder säkerhetsanalys	0,9	1,0	-
Systemutveckling centrala system	0,8	0,7	0,7
E-arkiv	0,2	-	-
Digitalisering - Samlokalisering infocenter	0,2	0,2	-
Utveckling webbplats för mobilanvändare	-	0,6	-
Digital introduktion för nya medarbetare	-	0,1	-
Konstutsmäckning	0,2	-	-
Lokalanpassning ny fritidslokal	0,1	-	-
Totalsumma:	3,4	4,4	2,0

Socialnämnden Mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inventarier	0,5	0,4	0,5
Lokalanpassningar	0,0	0,3	0,3
Digitalisering	0,3	0,3	0,3
Sängar, madrasser, liftar etc SÄBO	0,3	0,4	0,4
Bostadsanpassning LSS	0,0	0,2	0,2
LSS - nytt boende	0,0	0,3	0,1
Verksamhetssystem (treserva)	0,0	1,0	0,5
Lås & Larm	1,0	0,0	0,0
Inventarier nytt SÄBO Pilen 5	3,0	0,0	0,0
Jägaren efter renovering - nya möbler	0,0	0,0	3,0
Totalsumma:	5,1	2,9	5,3

Barn- och utbildningsnämnden Mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Investeringar i förskolor, grundskolors utemiljö	0,8	0,8	0,8
Investeringar i kök- och städverksamhet*	0,5	0,5	0,3
Möbler och övriga inventarier (tillgänglig lärmiljö)	1,8	2,0	2,0
Data/El nätutbyggnad	0,2	0,2	0,2
Inköp personaldatorer	1,0	1,4	1,4
Skrivare och kopiatorer	0,3	0,3	0,3
Kulturskola	0,1	0,1	0,1
Skolbibliotek	0,1	0,1	0,1
Biblioteket	0,1	0,2	0,1
Systematiskt kvalitetsarbete i Hypergene	0,2	0,0	0,0
Totalsumma:	5,0	5,5	5,2

Miljö- och byggnämnden Mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Reinvestering av utrustning	0,0	0,1	-
Bogserbar motorspruta	-	-	0,3
Inköp GPS	-	0,3	-
Brand/räddningsfordon Nord Koster	-	2,0	-
IT-utrustning	0,2	0,2	-
Utrustning för fotogrammetri, programvara och kamerautrustning	-	0,5	-
Mätutrustning	-	-	0,5
Ärendehanteringssystem	1,5	-	-
Mätbil	-	0,3	0,2
Inryckningsmopeder	0,0	0,1	-
Andningsskydd	-	0,8	-
Skyddsmasker höjd beredskap	0,2	-	-
Utrustning höjd beredskap	0,3	-	-
Radiokommunikation	-	0,2	-
Räddningsbåt med släp	-	0,7	-
Totalsumma:	2,2	5,2	1,0

Tekniska nämnden, skatt Mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Badanstalten (friskvårdsutrustning)	0,3		
Pilen 5, fastighet			
Generellt underhåll	8,0	3,0	3,0
Ombyggnad för daglig verksamhet Matsal/Kafé	3,0	-	-
Summa Pilen 5	11,0	3,0	3,0
Gator, vägar & parkering			
Tillgänglighetsanpassning	0,1	0,1	0,1
Belysning, stolpar m.m.	1,2	1,3	1,4
Reinvestering lekplatser	0,3	0,3	0,3
Lekplatser	-	1,0	1,0
Cykelvägar och trafiksäkerhetshöjande åtgärder	0,5	0,5	0,5
Replantering av träd	0,1	0,1	0,1
Generella investeringar	2,0	3,0	3,0
Hjälpebron	7,0	-	-
Gatuutbyggnad Myren	23,0	-	-
Mällbyhöjd	-	-	10,0
Summa gatuverksamheten	34,2	5,0	15,0
Hamnverksamheten			
Renovering småbåtshamnar	-	1,2	1,2
Reinvesteringar kajanläggningar	3,0	3,0	3,0
Generella investeringar	1,0	3,0	3,0
Renovering gamla kajer	-	10,0	-
Summa hamnverksamheten	4,0	17,2	7,2
Totalsumma skattefinansierad verksamhet:	49,5	25,2	25,2

Vatten- och avloppsverksamheten Mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Reinvesteringar VA	9,0	9,0	9,0
Pumpstationer ca 120 st	5,0	5,0	5,0
Utbyggnad Vattentorn 6 000-8 000 m3	-	8,0	85,0
Säkerhetsbarriär vattenverket	-	15,0	-
Näsinge ARV	-	7,5	-
Flöghult och Näsinge VV	2,5	2,5	-
Tryckstegring- Lågreservoar 400m3 Rossö	0,5	11,0	-
VA-utbyggnad Myren	13,7	-	-
Utbyggnad Korsnäs	-	1,5	-
Mällbyhöjden	-	-	10,0
Totalsumma:	30,7	59,5	109,0

Fjärrvärme Mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Styr o regler	0,5	0,5	0,5
Totalsumma:	0,5	0,5	0,5

Avfallsverksamheten Mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Containers, behållare, komprimator	0,4	0,6	0,6
Utbyte sopbil D10	2,5	-	-
Utbyte sopbil D40	-	2,5	-
Utbyte sopbil D50	2,0	-	-
Övriga behållare	0,5	0,5	0,5
Inköp fyrfacksbilar 3 st*	-	-	15
Insamling ÅVS egen regi	-	0,5	-
Insamling ÅVS egen regi hall omlastning*	-	10	-
Insamling FSI egen regi hall omlastning*	-	-	25,0
Införande FSI kärl o distribution*	-	-	18,0
Införande FSI projektering mm*	-	0,5	0,5
Utbyggnad/iordningställ ÅVC, damm 2	3,0	-	-
Sorteringskran	1,0	-	-
Renovering sorteringshall	2,5	-	-
Summa tax:	43,1	74,6	169,1

Sammandrag exploateringsplan

Kommunens exploateringsverksamhet drivs av mark- och exploateringsavdelning som anskaffar, utvecklar och iordningställer kommunal mark för bland annat bostäder och verksamheter. Tack vare god tillväxt och en växande arbetsmarknad i Strömstad under många år har ett flertal områden för bostäder exploaterats och färdigställt de senaste åren.

Exploateringsprojekten sträcker sig över flera år och innebär ofta omfattande och tidskrävande detaljplaner med tillhörande utredningar. Den ekonomiska slutredovisningen för exploateringsprojekten ligger oftast i slutskedet av exploateringsprojektet eller deletappen, vilket kan vara flera år framåt i tiden. Pågående exploateringar som mark- och exploateringsverksamheten arbetar med är:

- **Hjältsgård**
- **Korsnäs**
- **Vattentornsberget – centrum**
- **Rådhusberget**
- **Rödshöjden**
- **Mällbyhöjden**
- **Bro Bojarkilen**
- **Bastekärr**

Exploateringarna Hjältsgård och Korsnäs är i genomförandefas. Övriga projekt är fortfarande i planeringsfas och kostnader kopplade till projekten kommer att belasta resultatet för 2024 och kommande planår.

Hjältsgård: Utbyggnation av infrastrukturen i området påbörjades under hösten 2023 och förväntas färdigställas 2024 vilket därefter möjliggör en försäljning av nio tomter. En försiktig prognos med ett fåtal sålda tomter initialt samt därefter en tomt per år har prognostiserats i budgeten. Tekniska nämnden ska innan försäljning sker ta ställning till tomtpriserna.

Korsnäs: Detaljplanen för exploateringsprojektet Korsnäs, omfattande 10 villatomter antogs vid årsskiftet 2019/2020. Under 2021 meddelade Mark- och miljööverdomstolen att de undanröjer detaljplanen. Efter en del överväganden har Tekniska nämnden beslutat att arbeta vidare med exploateringen av området i den del som ligger utanför brukningsvärd jordbruksmark genom att ett justerat detaljplaneförslag tas fram.

Vattentornsberget: Detaljplanearbetet för Vattentornsberget pågår och antagande av detaljplanen planeras nu till 2024. Utbyggnad av området kan påbörjas tidigast i slutet av 2024 och försäljning av tomter kan ske först därefter. Anpassning kring utbyggnadstakten till kommunens samarbetspartner i ärendet kan påverka tidpunkten då intäkter i ärendet faller ut.

Rådhusberget: Projektet är angett som prioriterat i bostadsförsörjningsplanen och förvaltningen har budgeterat för en preliminär detaljplanekostnad om kommunstyrelsen skulle besluta att arbetet med detaljplanen ska återupptas under 2024.

Mällbyhöjden: Arbetet med Mällbyhöjden kommer utmynna i ett programförslag under 2024. En extern planförfattare har anlåtats. Det understryks att de kostnader för infrastruktur som presenteras i budgeten är indikativa då det saknas underlag att utgå ifrån med innevarande kunskap om områdets framtida utformning. När mer kunskap om områdets framtida utformning föreligger kan kostnadsnivåerna estimeras mer träffsäkert.

Rödshöjden: Tekniska nämnden beslutade i februari 2021 att ge tekniska förvaltningen i uppdrag att utföra en förstudie för exploateringsprojekt för bostäder på Rödshöjden där resultatet av förstudien ska redovisas i ett projektdirektiv till tekniska nämnden. Tekniska nämnden förväntas därefter ta ställning till eventuell projektstart och anhålla om planbesked hos kommunstyrelsen. Vidare arbete inväntar ställningstagande från Trafikverket beträffande en åtgärdsvalsstudie för korsningen Ringvägen/Karlskatan. Om en åtgärdsvalsstudie ska tas fram, ska resultatet av denna inväntas och analyseras, innan arbetet med förstudien för Rödshöjden återupptas.

Övergång Bojarkilen: I samband med antagandet av detaljplanen för SPA-hotellet juni 2022 ingicks ett avtal med exploatören avseende finansiering av en ny övergång över Bojarkilen. I avtalet utfäster kommunen att ta fram en ny detaljplan för att möjliggöra en övergång. Efter hantering av planbeskedsansökan i ärendet kan planarbetet påbörjas förutsatt att arbetet prioriteras av kommunstyrelsen.

Bastekärr: Omarbetning av detaljplanen för att möjliggöra för fler branscher pågår. Utredningsarbete pågår och samråd i planarbetet förväntas ske i början av 2024. Därefter fortlöper arbetet utifrån det kunskapsunderlag och synpunkter som därvid framkommit.

Exploateringsplan perioden 2024-2026.

		Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
	Mnkr			
Hjältsgård etapp 1	Gata	-1,0	0,0	0,0
	Försäljning	2,4	1,6	1,0
	Anslutningsavgift VA	-3,6	0,0	0,0
	Utbyggnad VA	0,0	0,0	0,0
	Summa	-2,2	1,6	1,0
Korsnäs (Tjärnö)	Plankostnader	-0,4	-0,1	0,0
	Gata	0,0	-3,0	0,0
	Råmark+fastighetsbildning	0,0	-0,3	0,0
	Försäljning	0,0	4,0	4,0
	VA	0,0	-1,5	0,0
	Anslutningsavgift VA	0,0	0,0	0,0
Summa	-0,4	-0,9	4,0	
Rådhusberget	Plankostnader	-1,0	-0,5	-0,5
	Gata	0,0	0,0	-10,0
	Råmark+fastighetsbildning	0,0	0,0	0,0
	VA	0,0	0,0	-10,0
	Anslutningsavgift VA	0,0	0,0	0,0
	Summa	-1,0	-0,5	-20,5
Vattentorns- berget	Plankostnader	0,0	0,0	0,0
	Gata	-2,0	0,0	-1,0
	Råmark+fastighetsbildning	-0,5	0,0	0,0
	Försäljning	5,0	0,0	10,0
	Utbyggnad VA	-2,0	0,0	0,0
	Anslutningsavgift VA	-0,5	0,0	0,0
Summa	0,0	0,0	9,0	
Rödshöjden	Plankostnader	-0,4	-1,0	0,0
	Gata	0,0	0,0	0,0
	Råmark+fastighetsbildning	0,0	0,0	0,0
	VA	0,0	0,0	0,0
	Anslutningsavgift VA	0,0	0,0	0,0
	Summa	-0,4	-1,0	0,0
Mällbyhöjden	Plankostnader	-1,0	-0,5	0,0
	Gata	0,0	0,0	-10,0
	Råmark+fastighetsbildning	0,0	0,0	0,0
	VA	0,0	0,0	-10,0
	Anslutningsavgift VA	0,0	0,0	0,0
	Summa	-1,0	-0,5	-20,0
Övergång Bojarkilen	Plankostnader	-0,4	-0,5	0,0
	Gata	0,0	0,0	0,0
	Råmark+fastighetsbildning	0,0	0,0	0,0
	Summa	-0,4	-0,5	0,0
Bastekärr planändring	Plankostnader	-0,4	0,0	0,0
	Summa	-0,4	0,0	0,0
Övriga exploateringar drift		-1,0	-1,0	-3,0
Totalsumma		-6,8	-2,8	-29,5

Sammandrag driftbudget

Mnkr	Budget 2023	Omf löner ev 2023	Övriga justeringar 2023	Verksamhets förändringar	Om-disponeringar	Övriga justeringar	Uppr. arvoden, hyra	Förändring kapital-kostnader	Tillfälliga satsningar	Budget 2024	% Förändring
Kommunfullmäktige	3,9		0,1			0,1	0,0			4,1	5,2%
Kommunstyrelsen	88,3	0,9	0,9	0,3	-0,1		0,9	-2,2	-1,0	88,0	-0,3%
Socialnämnden	301,2	5,4	8,1	8,5	-0,4		3,6	-0,2		326,2	7,7%
Barn- och utbildningsnämnden	395,0	6,0	8,0	2,9	0,5		4,5	-1,5		415,4	4,9%
Teknisk nämnd, skattefinansierad vsh.	55,0	0,5	3,5	1,5			0,4	3,5		64,3	14,5%
Teknisk nämnd, taxefinansierad vsh.	0,0									0,0	0,0%
Miljö- och byggnämnden	35,1	0,7	0,9	0,5			0,5	1,0		38,7	9,3%
Finansförvaltning	44,6	-13,5	-21,8			22,2				31,5	-41,6%
Verksamhetens nettokostnad	923,1	0,0	-0,3	13,7	0,0	22,3	9,9	0,6	-1,0	968,2	4,7%

Kommunfullmäktiges budget innehåller kostnader för arvoden och ersättningar samt övriga kostnader knutna till kommunfullmäktige, kommunrevision, överförmyndarnämnd och valnämnd. Kommunfullmäktige har inför 2024 fått en ökad ram med 100 tkr för indexreglering av avtalskostnader i samband med kommunrevision samt en kompensation för ökat politikerarvode med 16 tkr.

Kommunstyrelsen har under 2023 fått ramkorrigeringar för lönerrevision, ökat PO och verksamhetsförändringar inom Strömstad badanstalt. Kommunstyrelsen har inför år 2024 fått en minskad ram på 1 mnkr för medel som var avsedda för en tillfällig ledarskapsatsning under åren 2020-2022 samt en ökad ram för arbete med brottsförebyggande arbete. Uppräkning sker för arvoden med 2 procent, PO med 1,3 procentenheter och hyror med 2,5 procent. En flytt av 485 tkr i ram från

Kommunstyrelsen till Barn- och utbildningsförvaltningen görs för hyra av kulturhuset Skagerrack. För att få bättre översikt och styrning av föreningsbidragen har den ram på 350tkr som avser lönebidrag till föreningar, som tidigare hanterats av socialförvaltningen, flyttats till kommunledningsförvaltningen.

Socialnämndens budget inför 2024 utgår från oförändrad ram med justering på 6 mnkr för att ersätta bortfall av tillfälligt statsbidrag under 2022-2023 och fortsatt ökade volymer samt ett tillskott på 2,5 mnkr främst avseende öppnandet av Pilen 5. Uppräkning sker för arvoden med 2 procent och hyror med 2,5 procent. För att få en tydligare ansvarsfördelning och en bättre överblick samt styrning har budget för föreningsbidrag flyttats från socialförvaltningens ram till kommunledningsförvaltningen, en summa om 350 tkr.

Barn- och utbildningsnämndens budget för 2023 har korrigerats med lönerrevision (6,0 mnkr), kompensation för ökat PO (7,6 mnkr) samt övertag av en personal av Badanstalten (0,4 mnkr). Inför 2024 föreslås nämnden få ökad ram om 0,6 mnkr kopplat till övertag av delar av hyra för Skagerrack, uppräknings av hyra och arvoden samt justering av budget för kapitalkostnader. Vidare kompenseras nämnden för ökade kostnader kopplat till skolskjuts (2,0 mnkr) och livsmedel (0,9 mnkr). Utöver detta prognostiserar nämnden kostnadsökningar om cirka 8,8 mnkr till 2024, där konsekvensbeskrivna förslag till effektiviseringar och kostnadsbesparingar återfinns i nämndens budgetskrivelse.

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet har en ramtilldelning av 1,5 mnkr inför år 2024 för verksamhetsförändringar. Uppräkning av arvoden, hyror och PO som motsvarar ytterligare 0,4 mnkr samt att kapitalkostnaderna som har ökat i jämförelse med år 2023 med 3,5 mnkr. I ramen ingår verksamhetsförändringar av både högre kostnader, höjda taxor och effektiviseringar för att täcka kostnadsökningar.

Tekniska nämndens taxefinansierade verksamhet finansieras till fullo av taxor och avgifter. Resultatet för samtliga tre taxekollektiv, vatten- och avloppskollektivet, avfallshanteringskollektivet samt fjärrvärmekollektivet budgeteras till 0 kr efter avsättning till resultatfond. För vatten och avlopp ökar intäkter 2024 med 11,3 mnkr, sänker kostnader med 0,9 mnkr och ökar kapitalkostnader 6,4 mnkr jämfört med 2023. Överskottet på 0,9 mnkr avsätts mot resultatfonden som har en negativ balans. Anläggningstaxan höjs med 5 procent samt brukningsavgifter för fast och rörligt höjs med 13 procent. Fjärrvärme ökar intäkter 2024 med 0,5 mnkr, kostnader 0,4 mnkr jämfört med 2023. Fjärrvärmesaxan höjs med 20 procent. Avfallsverksamheten ökar intäkter 2024 med 2,9 mnkr, kostnader med 0,9 mnkr och sänker kapitalkostnader med 0,1 mnkr jämfört med 2023. Underskottet på 4,4 mnkr avsätts mot resultatfonden som har en positiv balans. Miljöavgiften höjs från 530 kr till 730 kr, insamlingskostnaderna för flerfamiljshus och verksamheter höjs med 15 procent. ÅVC's avgifter höjs med cirka 15 procent.

Miljö- och byggnämndens driftbudget avser en ramökning för kostnadsökningar på västra räddningsregionens ledningscentral, uppräkning för arvoden och hyror, ökning av PO-kostnader samt en satsning på projektledarutbildning under 2024, ger en ramökning på 2,6 mnkr samt därtill ökade kapitalkostnader ger en ramökning på 1,0 mnkr.

Finansförvaltningens budget rymmer i detta förslag utrymme för lönerrevision, pensionsutbetalning samt förändring av pensionskulden. Pensionskostnaderna ökar ytterligare 2024 på grund av nytt pensionsavtal samt att pensionskulden räknas upp på grund av en hög inflation.

Övergripande principer för verksamhets- och ekonomistyrning

Styrmodell – mål- och kvalitetsstyrning

Strömstads kommuns styrmodell skiljer mellan målstyrning och kvalitetsstyrning. Att skilja på dessa två typer av styrning gör det möjligt för den politiska ledningen att styra kommunens resurser i större utvecklingsprojekt, samtidigt som även den löpande verksamheten synliggörs och följs upp.

Kommundirektören fick under våren 2020 ett uppdrag att förklara och förtydliga målstyrningen genom att ersätta tidigare fokusområden med etappmål. Detta påverkar styrmodellens delar men grunden är dock den samma.

Målstyrningen utgörs av politiska viljeriktningar för utveckling av verksamheten. Målstyrningen tar sin utgångspunkt i kommunfullmäktiges vision som är nedbruten till etappmål vilka pekar ut i vilken riktning kommunen ska utvecklas. Varje etappmål har en målbeskrivning av vad, varför och förväntat resultat. Nämnderna beslutar sedan om hur nämnden ska bidra till det förväntade resultatet.

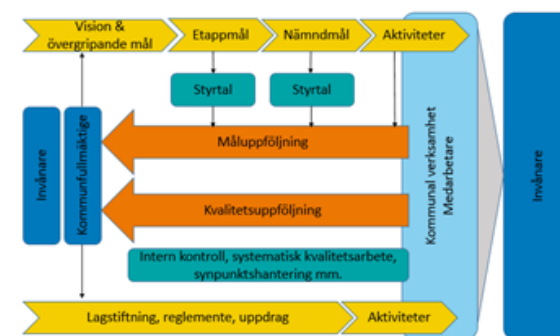
Uppföljning av att kommunens verksamhet bedrivs i enlighet med målen görs genom att utvalda styrtal och aktiviteter kontinuerligt följs och analyseras. En samlad uppföljning av samtliga mål sker i samband med delårsbokslut augusti samt i årsredovisningen.

Inom ramen för **kvalitetsstyrningen** säkerställer nämnder och förvaltningar att verksamheten utförs med god kvalitet och att brister fångas upp tidigt och åtgärdas skyndsamt. Kvalitetsstyrningen utgår från de uppdrag som nämnderna har tilldelats av kommunfullmäktige samt den lagstiftning som styr verksamheten. I kvalitetsstyrningen kontrolleras exempelvis att det finns tillämpliga och verksamhetsnära rutiner som stöd till medarbetarna samt att dessa efterlevs i vardagen. En del i kvalitetsstyrningen är även att löpande ta emot och behandla synpunkter från invånare och kunder. Eftersom kvalitetsstyrningen är en integrerad del i verksamheternas dagliga arbeten sker uppföljning kontinuerligt. Rapportering till kommunens förtroendevalda sker bland annat i samband med delårsbokslut och årsredovisning då även uppföljning av den interna kontrollen presenteras.

Kommunfullmäktiges mål och nämndmålen ska vara mätbara och uppföljningsbara. Samtliga mål ska vara av betydelse för god ekonomisk hushållning och de ska balanseras mot varandra och över tiden enligt följande:

Den kommunala verksamheten ska bedrivas inom beslutade ekonomiska ramar. Kommunens verksamhetsidé är vägledande för utveckling och inriktning av verksamheten.

Dagens behov ska balanseras mot framtida behov, vilket fordrar ett hållbarhetstänk, så att inte resurserna förbrukas för kommande generationer.

Figur 1: Illustration av kommunens styrmodell

Målkedjan – från vision till verksamhet

Vision 2030 – Kommunfullmäktiges vision för kommunen är grunden för målstyrningen. Visionen beskriver ett önskat framtida tillstånd för Strömstads kommun.

Övergripande mål – Till visionen finns två övergripande mål. Ett tillväxtmål där vi siktar mot att bli 15 000 invånare år 2030 och ett hållbarhetsmål där Strömstad är en fossiloberoende kommun år 2030.

Etappmål – För att nå vision 2030 och de övergripande målen har fyra etappmål pekats ut. Till varje mål finns en beskrivning om vad målet innebär, varför målet ska uppnås och vad det förväntade resultatet är.

Nämndmål – Nämnderna prioriterar vilka etappmål som nämnden ska bidra till och kompletterar målbeskrivningen med hur målet ska uppnås. För att undvika suboptimering och öka samordningsvinsterna i kommunen ska beskrivningarna av hur målen ska uppnås överensstämma mellan kommunens nämnder så långt som möjligt.

Aktiviteter – Förvaltningarna tydliggör därefter hur etappmålen ska uppnås genom att årligen prioritera de aktiviteter som genomförs i verksamheterna.

Styrtal – Till de övergripande målen och etappmålen knyts styrtal. Styrtalen är verktyg i arbetet med att följa upp och utvärdera måluppfyllelsen.

Mål- & Budgetprocessen

Kommunfullmäktiges finansiella resultatmål styr utrymmet för resurstilldelning. I mars meddelar budgetberedningen inledande budgetdirektiv med planeringsförutsättningar. Nämnder och förvaltningar arbetar med mål- och budget parallellt med bokslutsanalys och delårsuppföljning under våren. I början av juni möts budgetberedning, nämndpresidier och förvaltningsledning i gemensam budgetdialog. Nämnderna tar sedan fram budgetskrivelser, för inlämning i slutet av september. Dessa ska innehålla behovsanalys utifrån nuläge och bedömda förändringar kommande år, vad gäller verksamhet, ekonomi och medarbetare. Förslag till nämndmål ska ingå, liksom översiktlig verksamhetsplan. Pågående och

planerad verksamhets- och kvalitetsutveckling ska redovisas, med fokus på invånarnas behov och kommunens roll som en aktiv aktör i samhällsutvecklingen.

I början av oktober möts budgetberedningen och respektive nämnd i samråd, utifrån nämndernas budgetskrivelser. Kommunstyrelsen upprättar därefter förslag till beslut om skattesats samt budget och slutliga nämndsanslag till löpande drift samt investeringsverksamhet. Kommunstyrelsen behandlar ärendet i oktober och slutligen så fastställer fullmäktige kommunens budget i mitten av november.

Rapportering och uppföljning

Resultat- och balansbudget, tillsammans med nämndsanslagen, på översiktlig verksamhetsnivå, följs upp och rapporteras till kommunfullmäktige i delårsbokslut april och augusti samt i årsredovisningen. Delårsrapporteringen omfattar ekonomiskt periodutfall och prognos för helårsutfall. I augustirapporteringen ingår också måluppföljning.

Nämnderna ansvarar för att uppföljning, analys och rapportering sker enligt kommunstyrelsens direktiv. Verksamhetsresultatet ska analyseras ihop med det ekonomiska resultatet. Vid eventuell negativ avvikelse mot budget ska åtgärder omedelbart vidtas för att komma i ekonomisk balans och kommunstyrelsen ska informeras.

God ekonomisk hushållning

Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning och begreppet har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär bland annat att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Med andra ord, ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv avser kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att säkerställa det krävs först och främst en effektiv organisation, tydliga och mätbara mål samt en tillförlitlig redovisning, som ger information om even-tuella avvikelser. Vidare behövs kontroll och resultatanalys, som tydliggör hur verksamhetens prestationer och kvalitet motsvarar uppställda mål. Planering och uppföljning av kommunfullmäktiges mål tillsammans med uppföljning av verksamhetens löpande kvalitet (intern kontroll) ska säkerställa god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

Kommunstyrelsen ska i delårsbokslut augusti och i årsredovisningen redovisa en samlad bedömning av om kommunen har en god ekonomisk hushållning i sin ekonomi och verksamhet. I denna bedömning ska såväl det finansiella perspektivet som verksamhetsperspektivet beaktas. I bedömning av måluppfyllelse avseende verksamhetsperspektivet bör hänsyn tas till antalet uppfyllda mål samt resultatet av genomförd internkontrolluppföljning. Huvudregeln ska vara att minst en majoritet av fullmäktiges mål uppnås helt eller delvis och att inga allvarliga brister konstateras i den interna kontrollen. Uppföljning av internkontroll görs dock endast vid årsbokslut för kommunen som helhet.

Hållbarhet

Strömstads kommun har, liksom övriga kommuner i Sverige, en central roll i Sveriges genomförande av Agenda 2030. Agenda 2030 är en agenda för förändring till ett hållbart samhälle och består av 17 globala mål samt 169 delmål. På samma sätt som de tre dimensionerna, den miljömässiga, den sociala och den ekonomiska, är lika viktiga för att uppnå hållbar utveckling, är alla mål lika viktiga, odelbara och integrerade. Flera av målen är beroende och direkt kopplade till varandra, vilket innebär att framgång för ett av målen kan ge positiva effekter på andra mål. För att nå målen behövs förståelse hur de lokala förutsättningarna påverkas av det globala sammanhanget och att lokalt agerande får globala konsekvenser.

Kommunfullmäktige har antagit en strategi för Strömstads kommuns arbete med Agenda 2030. Strömstads kommuns strategi för Agenda 2030 ska vara vägledande för beslut och styrning. Inför varje beslut ska hänsyn tas till sociala, ekonomiska och miljömässiga perspektiv utifrån Agenda 2030. Vid antagandet av strategin beslutades även att varje förvaltning ska inarbeta aktiviteter i förvaltningens och verksamheternas årliga verksamhetsplaner. Detta så att planering och uppföljning samordnas med övrig måluppfyllelse, vilka ska fastställas av respektive nämnd och styrelse.

Enligt Strömstads kommuns värdegrund ska barnets perspektiv och folkhälsoperspektivet beaktas. Strömstads kommuns folkhälsoarbete utgår bland annat från det övergripande nationella folkhälsomålet att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Enligt

barnkonventionen har alla barn oavsett bakgrund rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals. Barnets bästa ska komma i främsta rummet i alla åtgärder som rör barn.

Folkhälsa är ett uttryck för befolkningens hälsotillstånd, där hänsyn tas till både nivå och fördelning av hälsa. En god folkhälsa förutsätter att hälsan är jämlik och jämställt förde-

lad. Strömstads kommuns arbete för en god folkhälsa sker mestadels integrerat i ordinarie verksamhet, då många av de insatser som påverkar hälsan ingår i kommunens grunduppdrag. Folkhälsoplanen anger inriktning hur verksamheter kan skapa förutsättningar för att möta olika utmaningar som påverkar människors hälsa. I varje tjänsteskrivelse ska även en konsekvensbeskrivning göras utifrån folkhälsoperspektiv och barnrättsperspektiv. Folkhälsoplanen följs upp varje år som en del i den hållbarhetsredovisning som presenteras i årsredovisningen.

Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Enligt kommunfullmäktiges långsiktiga mål ska Strömstad 2030 vara en fossiloberoende kommun. En strategi har tagits fram för att nå målet som fokuserar på fyra områden: transporter, klimatsmart och hälsosam mat, sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler och förnybara och resurseffektiva varor och tjänster. I varje tjänsteskrivelse ska även miljöperspektivet belysas.

